

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 6 tot en met 10.

De enige belastingen die in deze opgave voorkomen zijn de erfbelasting en de schenkbelasting.

Frank en Jolien zijn 25 jaar gelukkig getrouwd in algehele gemeenschap van goederen. Ze hebben drie zonen van 16, 19 en 21 jaar oud, die allen niet ziek of gehandicapt zijn. Alleen de jongste zoon woont nog thuis, de oudste twee studeren en wonen op kamers. Sinds 1 januari 2018 zijn er twee wettelijk toegestane vormen van trouwen.

- 1p **21** Noem de andere vorm van trouwen dan trouwen in beperkte gemeenschap van goederen.

Op 31 december 2018 overlijdt Frank onverwachts. Frank en Jolien hebben geen testament. De notaris, die belast is met het verdelen van de erfenis, rekent uit wat de geldvordering is van Jolien en van elk van de kinderen. De bezittingen en schulden van Frank en Jolien per 31 december 2018 zijn in informatiebron 6 weergegeven. Jolien en haar kinderen aanvaarden de erfenis van Frank.

Bij de bepaling van de erfenis moet de Belastingdienst uitgaan van de WOZ-waarde van de woning.

- 1p **22** Geef een reden waarom de Belastingdienst uitgaat van de WOZ-waarde van de woning voor de bepaling van de erfenis en niet van de marktwaarde.

De kinderen kunnen de geldvordering op Jolien (kindsdeel) pas opeisen als Jolien zelf overlijdt. In deze opgave wordt afgezien van de interest over deze opeisbare vorderingen. Omdat de kindsdelen aanvankelijk dus naar Jolien gaan, is Jolien verplicht om de erfbelasting over deze kindsdelen te betalen aan de Belastingdienst. Ze zal dit doen op 30 juni 2019.

- 3p **23** Toon aan dat de erfbelasting, die Jolien op 30 juni 2019 zal betalen aan de Belastingdienst, € 712,90 per kind is (*zie informatiebronnen 6, 7 en 8*)).

Nu Jolien een aantal maanden met haar jongste zoon in huis woont, heeft ze geconcludeerd dat het huis te groot is voor hen tweeën. Ze besluit om haar huis te gaan verkopen per 1 juli 2019 (*zie informatiebron 9*) en een kleinere huurwoning te betrekken.

- 3p 24 Bereken het bedrag dat vrijkomt uit de verkoop van de woning na aftrek van alle bijbehorende betalingen (*zie informatiebronnen 6 en 9*).

De betalingen die Jolien in het eerste halfjaar van 2019 moet doen bestaan uit:

- betalingen betreffende de hypothecaire lening (*zie informatiebron 6*),
- betalingen betreffende de onderhandse lening (*zie informatiebron 6*),
- de betaling van de erfbelasting aan de Belastingdienst (vraag 23).

Alle andere zaken die invloed hebben op de hoogte van de bankrekening van Jolien worden buiten beschouwing gelaten.

- 5p 25 Bereken het saldo van de bankrekening van Jolien per 1 juli 2019. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage, die hoort bij deze opgave, volledig in.*

Schenken bij leven

Vanwege het grote bedrag op haar bankrekening wil Jolien haar kinderen op 1 juli 2019 ieder een bedrag schenken.

Jolien heeft gelezen dat ze jaarlijks aan haar kinderen een bedrag mag schenken zonder dat ze hierover schenkbelasting hoeft te betalen (*zie informatiebron 10*).

- 2p 26 Leg uit dat door het schenken van Jolien haar kinderen in de toekomst, wanneer Jolien komt te overlijden, kunnen besparen op de erfbelasting over de erfenis van Jolien.

Jolien stelt drie voorwaarden aan het schenken aan haar kinderen:

- a Jolien wil voorkomen dat er schenkbelasting wordt betaald.
- b Jolien wil de schenkingen gelijkelijk verdelen over haar kinderen.
- c Jolien wil minimaal het bedrag van de opeisbare vorderingen van de kinderen, overhouden op haar bankrekening.

- 3p 27 Toon met behulp van een berekening aan wat Jolien maximaal kan schenken aan ieder kind. Deze schenking is niet bedoeld voor studie of woning. Betrek in het antwoord elk van de drie voorwaarden.

Informatiebron 6

De bezittingen en schulden van Frank en Jolien per 31 december 2018

Lijst van bezittingen per 31 december 2018:

woning (marktwaarde)	€ 410.000
inboedel	€ 90.000
overige materiële bezittingen	€ 45.000
bankrekening	€ 25.000

toelichting op de bezittingen:

- De woning is destijds gekocht voor € 354.500.
De WOZ-waarde van de woning per 1 januari 2018 is € 400.000.
- De bankrekening vergoedt een samengestelde interest van 0,1% per maand, die op het eind van elke maand wordt bijgeschreven.

Lijst van schulden per 31 december 2018:

hypothecaire lening	€ 300.000
onderhandse lening	€ 40.000

toelichting op de schulden:

- Op de woning rust een hypothecaire lening, die volledig wordt afgelost op basis van annuïteiten. Op de laatste dag van elk kwartaal dient de annuïteit van € 5.800 te worden betaald. Het interestpercentage is 0,5% per kwartaal. De betaling van de annuïteit op 31 december 2018 heeft reeds plaatsgevonden. De resterende looptijd per 31 december 2018 is 15 jaar.
- Op de onderhandse lening moet jaarlijks op 31 maart € 5.000 worden afgelost. Op dat moment wordt ook de interest van 3% over het afgelopen jaar betaald.

Informatiebron 7

Het berekenen van de grootte van een kindsdeel

Indien er geen testament is opgemaakt, zal de erfenis bij het overlijden van een ouder als volgt verdeeld worden.

- De helft van het totale gezamenlijke vermogen (bezittingen minus schulden), gemeten op het moment van overlijden, komt ten gunste aan de langstlevende: dit is meestal de partner.
- De andere helft van het totale gezamenlijke vermogen wordt gelijk verdeeld onder de partner en de kinderen. Zowel de kinderen als de partner komt een gelijk kindsdeel toe.

Informatiebron 8

Erfbelasting en vrijstellingsbedragen 2018

Tarieven erfbelasting 2018

In onderstaande tabel staan de erfbelastingtarieven voor 2018.

deel van de belaste verkrijging	tariefgroep 1 (partners en kinderen)	tariefgroep 1A (kleinkinderen)	tariefgroep 2 (overige verkrijgers)
€ 0 tot € 123.248	10%	18%	30%
het deel boven € 123.248	20%	36%	40%

vrijstellingsbedragen erfbelasting	
partners	€ 643.194
kinderen en kleinkinderen	€ 20.371
zieke en gehandicapte kinderen	€ 61.106
ouders	€ 48.242
overige verkrijgers	€ 2.147

Informatiebron 9

De verkoop van de woning

- Jolien zal de woning per 1 juli 2019 verkopen. De verkoopopbrengst van de woning is 110% van de marktwaarde per 31 december 2018.
- Aan de verkopende makelaar zal op 1 juli 2019 een courtage (vergoeding) van 1,7% van de verkoopwaarde moeten worden betaald.
- Van de opbrengst zal eerst de hypothecaire lening boetevrij worden afgelost. Het overige deel komt vrij in de vorm van liquide middelen.

Informatiebron 10

Besparen op de erfbelasting

Erfbelasting besparen door te schenken

Er kan worden bespaard op de erfbelasting door te schenken. Ieder jaar kan er namelijk gebruik gemaakt worden van de regeling 'vrijstelling schenkbelasting'.

Zo mogen ouders jaarlijks € 5.363 belastingvrij aan hun kind schenken. Tevens geldt er een eenmalig verhoogde vrijstelling van € 25.731.

Gebruikt het kind de schenking voor zijn studie of woning, dan mag er eenmalig respectievelijk zelfs € 53.602 en € 100.800 belastingvrij worden geschonken. Het nadeel van schenken is echter dat de schenker direct het geld kwijt is.

Komt de schenker binnen 180 dagen na de schenking te overlijden, dan ziet de Belastingdienst dit in de meeste gevallen als een deel van de erfenis, zodat hier toch erfbelasting over betaald dient te worden.

bron: www.geld.nl (aangepast)

uitwerkbijlage

25

saldo op 31 december 2018		25.000	
saldo op 31 maart 2019 na bijschrijving interest		
betalingen op 31 maart 2019	hypothecaire lening	
	onderhandse lening	<u>.....</u>	
saldo op 30 juni 2019 na bijschrijving interest		
betalingen op 30 juni 2019	hypothecaire lening	
	erfbelasting	
ontvangst op 1 juli 2019	verkoop woning (vraag 24)		<u>.....</u>
saldo op 1 juli 2019		

berekeningen:

saldo op 31 maart 2019 na bijschrijving interest	
onderhandse lening	
saldo op 30 juni 2019 na bijschrijving interest	
erfbelasting	
saldo op 1 juli 2019	